

KULUTÕHUSUSE JA RAVIKINDLUSTUSE EELARVE MÕJU HINNANG

Teenuse nimetus	Patsiendimanune (POCT) ultraheliuuring esmatasandil pearahasisese uuringuna
Taotluse number	1279
Kuupäev	Juuni 2018

1. Lühikokkuvõtte taotlusest

1.1. Ülevaade taotluse sisust

MTÜ Eesti Perearstide Selts taotleb patsiendimanuse ultraheliuuringu (edaspidi POCT-USG) lisamist esmatasandi tervisekeskuse pearahasisese uuringuna. POCT-USG on laialdaselt kasutusel paljudel teistel erialadel ka Eestis, nt günekoloogia, uroloogia, reumatoloogia, vasoloogia, erakorraline meditsiin samuti Skandinaaviamaade esmatasandis. POCT-USG ei ole kindlasti mõeldud asendada radioloogi poolt tehtavaid täismahus ultraheliuuringuid, vaid patsienti raviva arsti poolt hinnatuna kinnitama, edasisi uuringuid korraldama või ümber lükkama esmatasandil laialt levinud haiguste ja seisundite diagnoosihüpotese, näiteks kõhuvalu, uriini retentsioon jms., samuti võimaldab POCT-USG lisaks diagnoosi täpsustamisele oluliselt parandada ka osade pisikirurgiliste ning raviprotseduuride täpsust (nt emakasisese vahendi paigaldamise järgne kontroll, intraartikulaarsed süsted jpm).

1.2. Taotletav teenus

Patsiendimanune ultraheli on kiire, täpne, patiensidile ohutu kiirguskoormuseta ja odav võimalus perearsti poolt vastava väljaõppe järgselt laiendada perearsti koha peal tehtavate diferentsiaaldiagnostikaks oluliste uuringute teostamiseks

1.3. Alternatiiv

Alternatiivideks on:

- kehaline läbivaatus perearsti poolt ilma täpsustava POCT-USG uuringuta raviarsti poolt (TTL teenus 9001)
- täismahus ultraheliuuring radioloogi poolt (TTL teenusekoodid 7940-7969)
- suunamine erakorralise meditsiini osakonda diagnoosi täpsustamiseks (3002+7940-7969)

2. Taotletava tervishoiuteenuse kulud

2017 aastal on üldarstiabist tellitud 54708-le isikule kõhupiirkonna ultraheliuuringuid, mis on ka POCT-USG kõige tõenäolisem sihtgrupp ning vähemalt 20% uuringutest on tellitud mingi kindla diagnoosihüpotese kinnitamiseks või ümberlükkamiseks. Seega minimaalselt 10 000-11 000 isikule saaks kohaldada POCT_USG teenust kindlasti.

Tabel 1. Uuringufondi teenusekasutus 2017. aasta näitel:

Teenuse nimetus	Isikuid
Pehmete kudede ultraheliuuring (7948)	7 677
Kõhupiirkonna ultraheliuuring (7956)	12 916
Kõhu- ja vaagnapiirkonna ultraheliuuring (7953)	34 115
Kokku	54 708

Lisanduvad erakorraliselt läbi viidud ultraheliuuringud.

Tabel 2. Erakorralise meditsiini osakondade teenusekasutus 2017. aasta näitel:

Teenuse nimetus	Isikuid
Pehmete kudede ultraheliuuring (7948)	5 863
Kõhupiirkonna ultraheliuuring (7956)	1 046
Kõhu- ja vaagnapiirkonna ultraheliuuring (7953)	21 185
Kokku	28 094

POCT-USGks sobiva aparatuuri hind on alates 20 000 eurot, millele lisandub andurite ja kulutarvikute hind.

Eeldusel, et aastas saavad väljaõppe ca 15-20 perearsti, kes peaks oma kvalifikatsiooni säilimiseks tegema 100 uuringute (st vähemalt korra iga kahe tööpäeva tagant), siis järgnevatel aastatel võiks olla koolitusmaht ca 15 inimest aastas (koolitus peaks kindlasti olema väikegrupikoolitus), kellest kõik koolitatud võiks jääda ka praktiseerima, siis oleks see eeldatav prognoos, mis kataks ära POCT USG vajaduse. Ühe koolituse hind ühele koolitatavale on orienteeruvalt 1800 eurot.

3. Kulutõhususe analüüs

3.1. Rahvusvahelised kulutõhususe hinnangud ja uuringud

Pole leitavad.

3.2. Kulutõhusus Eestis

Kulutõhusust on käesoleva taotluse raames raske hinnata, sest täpselt on määratlemata haiguste ja seisundite loend, mille puhul perearsti poolt läbiviidav POCT-USG vähendaks koormust eriarstiabis.

4. Ravikindlustuse eelarve mõju prognoos

4.1. Taotletava teenuse lühi- ja pikaajaline mõju ravikindlustuse eelarvele

Lüheneb diagnoosimisele kuluv aeg, välditakse kohatise pikki ooteaegu eriarstiabis.

4.2. Patsiendi poolt tehtavad kulutused

Puuduvad.

4.3. Teenuse väär- ja liigkasutamise tõenäosus ja majanduslikud mõjud

POCT-USG rakendamine pearahasisese uuringuna, siis risk selle liigkasutamiseks praktiliselt olematu, sest protseduuride hulk lähtub vajaduspõhisusest.

Pigem välditakse asjatuid EMO-sse pöördumisi, sest paljusid diagnoos on võimalik täpsustada koheselt perearstikeskuses. Hüperdiagnostika, mis on tingitud vähesest kogemusest

4.4. Kohaldamise tingimuste vajalikkus tervishoiuteenuse ohutu ja optimaalse kasutamise tagamiseks

Tervishoiuteenusele kohaldub õiglane hind alternatiivina täismahulistele ultraheliuuringutele.

5. Kokkuvõte

Esitatakse lühikokkuvõte koos hindaja selgituste ja põhjendustega tabelkujul

	Vastus	Selgitused
Teenuse nimetus	Patsiendimanune (POCT) ultraheliuuring esmatasandil pearahasisese uuringuna	
Ettepaneku esitaja	MTÜ Eesti Perearstide Selts	
Teenuse alternatiivid	Jah	<ul style="list-style-type: none"> - kehaline läbivaatus perearsti poolt ilma täpsustava POCT-USG uuringuta raviarsti poolt (9001) - täismahus ultraheliuuring radioloogi poolt (7948, 7953, 7956) - suunamine erakorralise meditsiini osakonda diagnoosi täpsustamiseks
Kulutõhusus		
Omaosalus	Ei	
Vajadus	patsientide arv 2000 (esimesel aastal)	Patsientide arv suureneb vastavalt lisanduvatele isikutele kui ka ravi jätkavate isikute arvelt (max prognoos ca 6000)
	teenuse osutamise kordade arv aastas kokku 2000 (1 kord isiku kohta)	Vt eelmist.
Teenuse piirhind	Pearahasisene uuring	
Kohaldamise tingimused	jah	Väljaõpe perearstidele.
Muudatusest tulenev lisakulu ravikindlustuse eelarvele aastas kokku	Perearstide koolituskulu. Aparatuuri soetuskulu ja püsikulud.	Võimaldab kokkuhoidu tarbetute EMO visiitide ja täismahuliste ultraheliuuringute arvelt eriarstiabis.

Lühikokkuvõte hinnatava teenuse kohta	MTÜ Eesti Perearstide Selts taotleb patsiendimanuse ultraheliuuringu (POCT-USG) lisamist esmatasandi tervisekeskuse pearahasisese uuringuna.	
--	--	--

6. Kasutatud kirjandus